RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

nr. 222.670 van 28 februari 2013
in de zaak A. 120.347/XII-3542

In zake: de BVBA ARTS & SCIENCES
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Véronique De Brabanter
kantoor houdend te 1150 Brussel
Tervurenlaan 412
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de GEMEENTE ANDERLECHT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Vincent De Wolf
kantoor houdend te 1060 Brussel
Guldenvlieslaan 68/9
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 26 april 2002, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van 6 december 2001 van de gemeenteraad van Anderlecht tot het heffen van een belasting op vertoningen, tentoonstellingen en gelijkaardige evenementen in privéruimten.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 199.454 van 12 januari 2010 van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak is het debat heropend en is de zaak naar de XIIde kamer verwezen.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een aanvullend verslag opgesteld.

Verzoekster en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 oktober 2012 om 10.00 uur.

Staatsraad Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Benoit Snoeks die loco advocaat Vincent De Wolf verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoekster organiseerde van augustus 2001 tot maart 2002 de tentoonstelling 'Körperwelten' in de zogenaamde 'Kelders van Cureghem' te Anderlecht.

Op 6 december 2001 beslist de gemeenteraad van Anderlecht tot het heffen van een belasting op vertoningen, tentoonstellingen en gelijkaardige evenementen in privéruimten, voor de periode van 1 januari 2002 tot 31 december 2006 (artikel 1). De belasting is gezamenlijk verschuldigd door de inrichter, de eigenaar van de plaats en de persoon die bijdragen int van de aanwezigen of de deelnemers (artikel 2). De belasting wordt vastgesteld op 10 % van de bruto-ontvangst van het entreegeld (artikel 3).

IV. Onderzoek van het vijfde middel

Standpunt van de partijen

4. Verzoekster voert in een vijfde middel de schending aan van het gelijkheidsbeginsel, doordat het bestreden reglement een belasting invoert op vertoningen, tentoonstellingen en gelijkaardige evenementen in privéruimten, maar niet voor vertoningen, tentoonstellingen en gelijkaardige evenementen in publieke ruimten. Uiteengezet wordt dat het gemaakte onderscheid niet op redelijke wijze verantwoord is door de aard en het doel van de belasting.

5. In de memorie van antwoord reageert verwerende partij dat het verschil tussen privéruimten en openbare ruimten steunt op een objectief criterium: "Het schijnt logisch dat het moeilijker is in een openbare ruimte de entrees te berekenen".

Bovendien heeft de belasting als doel "de ongelijkheid tussen tentoonstellingen en betogingen in privé-ruimten en in openbare ruimten te herstellen": de organisatoren van evenementen in privéruimten zorgen niet voor het reinigen, voor het toezicht en voor de parkeerproblemen die zij veroorzaken.

6. In de laatste memorie wijst verwerende partij er op dat evenementen in een gemeentelijke openbare ruimte, waarvoor een zekere publiekstoeloop wordt verwacht, steeds worden onderworpen aan de voorafgaande toestemming van de betrokken gemeente en dat de gemeente deze toestemming slechts zal verlenen onder bepaalde voorwaarden en mits een aantal verplichtingen worden nageleefd:

> "Deze verplichtingen kunnen er bijvoorbeeld in bestaan dat de organisator van het evenement een forfaitair bedrag of een percentage van de gerealiseerde omzet betaalt ten titel van tegemoetkoming voor de bijkomende kosten die de gemeente zal moeten maken inzake reiniging, onderhoud, orde, veiligheid,... van het openbaar domein.
> Het komt eveneens vaak voor dat de gemeente een waarborg in geld vraagt van de organisator van een evenement. Deze waarborg zal pas worden terugbetaald op voorwaarde dat de organisator het openbaar domein na afloop van het evenement in een uitstekende staat heeft

achtergelaten. Dit is vaak het geval bij rommelmarkten die op het gemeentelijk openbaar domein worden georganiseerd.
Dergelijke verplichtingen worden niet opgelegd aan de beheerder van een privé-ruimte of aan de organisator van een evenement in een privé-ruimte."

Tevens zijn, volgens verwerende partij, de aangewende middelen in verhouding met het beoogde doel "vermits de bijkomende kosten in hoofde van de gemeente wellicht proportioneel zijn met het aantal bezoekers".

Beoordeling

7. De in de artikelen 10, 11 en 172 van de Grondwet vervatte regels met betrekking tot de gelijkheid en de niet-discriminatie inzake belastingen staan er niet aan in de weg dat een verschillende fiscale behandeling wordt ingevoerd ten aanzien van bepaalde categorieën van personen, althans voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

8. Wat de motieven van de bestreden belasting en van het door verzoekster gewraakte onderscheid zijn, moet in principe uit de beslissing zelf – of uit de voorbereidende stukken ervan – blijken. Inzonderheid moeten de beslissing of de voorbereiding ervan doen blijken van het doel van de belasting.

Zoals verzoekster terecht opmerkt, kan te dezen noch in de aangevochten beslissing zelf, noch in het administratief dossier een rechtvaardiging worden gevonden voor het door de beslissing gemaakte verschil in behandeling.

Hieruit besluit de Raad van State dat de redenen waarmee verwerende partij voor het eerst in de memorie van antwoord uitpakt, wezenlijk *post factum*-argumenten zijn.

Daarenboven zijn deze motieven niet deugdelijk.

9. De eerste *a posteriori*-uitleg van verwerende partij is dat het logisch "schijnt" dat het moeilijker is om de entrees te berekenen in een openbare ruimte.

Verzoekster heeft daar in de memorie van wederantwoord op gerepliceerd dat dit volgens haar "nergens op [slaat]" en dat zij niet begrijpt waarom het in een openbare ruimte moeilijker zou zijn om entreegeld te berekenen.

Ook de Raad van State kan niet, alleszins niet zonder bijkomende verduidelijking, de "schijnbare" logica van verwerende partij volgen.

Evenwel blijft verwerende partij in gebreke die bijkomende verduidelijking te verschaffen. In de laatste memorie komt zij niet verder dan de herhaling van haar eerdere affirmatie dat "het moeilijker [is] om in een openbare ruimte de entrees te berekenen".

10. Volgens een tweede *a posteriori*-verklaring voor het bekritiseerde onderscheid, wil de verschillende behandeling de ongelijkheid herstellen tussen, enerzijds, tentoonstellingen in privéruimten en, anderzijds, tentoonstellingen in openbare ruimten: anders dan in het geval van een evenement in een gemeentelijke openbare ruimte, kan de gemeente aan de beheerders van een privéruimte of aan de organisator van een evenement in een privéruimte geen voorwaarden of verplichtingen opleggen inzake reiniging, onderhoud, orde, veiligheid van het openbaar domein en kan zij bijgevolg niet de verplichtingen die zij ter zake heeft, "doorrekenen" aan de organisator van het evenement.

Met andere woorden vormt de belasting, beweerdelijk, een compensatie voor de stoornis die de gemeente qua openbare orde en veiligheid ondervindt in de omgeving van de privéruimten waarin een vertoning of evenement wordt georganiseerd.

11. Het argument gaat er gemakshalve aan voorbij dat het feit dat een ruimte niet privé is of niet aan een particulier toebehoort, niet van de weeromstuit inhoudt dat ze van de gemeente is. Is de beheerder van de openbare ruimte niet de gemeente, dan ook kan de gemeente de kosten die zij inzake orde en onderhoud van het gemeentelijk openbaar domein te dragen heeft niet doorrekenen aan de organisator van het evenement in zijn ruimte. Nochtans zijn niet alleen de evenementen in de gemeentelijke ruimten vrijgesteld, maar tevens die in alle andere publieke ruimten.

Het gemaakte onderscheid is niet aangepast aan het beweerde motief ervoor. Of, omgekeerd, het motief biedt geen toereikende verantwoording voor het gemaakte onderscheid.

12. Overigens laat verwerende partij gelden dat zij in geval van een evenement in een gemeentelijke ruimte, verplichtingen kan opleggen zoals de betaling van een forfaitair bedrag of een percentage op de omzet, bij wijze van tegemoetkoming in de kosten van de gemeente met betrekking tot de openbare orde en veiligheid in de omgeving van het evenement, maar brengt zij geen enkele precisering bij, laat staan enig stavingsstuk, waaruit blijkt dat zij in de regel éffectief van die mogelijkheid gebruik maakt.

Wat specifiek de bewering van verwerende partij betreft dat zij bij rommelmarkten op het gemeentelijk openbaar domein vaak een waarborg vraagt die zij pas terugbetaalt als het openbaar domein in een goede staat wordt achtergelaten, merkt de Raad van State op dat een waarborg die in beginsel wordt teruggegeven niet goed vergelijkbaar is met een definitieve heffing ten bedrage van liefst 10 % van het bruto geïnd entreegeld, en dat het proper achterlaten van het gemeentelijk openbaar domein waarop een rommelmarkt heeft plaatsgehad niets te maken heeft met de last die de gemeente eventueel heeft gehad op het stuk van de orde en de veiligheid in de omgeving.

Het is derhalve niet aangetoond dat het besproken motief voor de onderscheiden behandeling, namelijk het herstel van een bestaande ongelijkheid, feitelijke grond bezit.

13. Uit wat voorafgaat, volgt dat niet blijkt dat er voor de verschillende behandeling die door het middel wordt bestreden, een deugdelijke verantwoording wordt gegeven. Het aangevochten reglement schendt de gelijkheidsregel.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van 6 december 2001 van de gemeenteraad van Anderlecht tot het heffen van een belasting op vertoningen, tentoonstellingen en gelijkaardige evenementen in privéruimten.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

3. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 28 februari 2013, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Johan Lust,	staatsraad,
Geert Van Haegendoren,	staatsraad,

bijgestaan door

Frank Bontinck,	griffier.

De griffier **De voorzitter**

Frank Bontinck **Dierk Verbiest**